

מתכונת קורס שנתי לבוסתנאות מסורתית

והקמת יער-מאכל

תכנית לימודים מחזור 2024-2025

- ❑ המפגשים יתקיימו בימי שלישי בין השעות 9:00 - 13:00, ביישוב כפר פינס. תאריכים מפורטים בהמשך.
- ❑ בכל מפגש יוקדש זמן לתרגול והתנסות מעשית בשטח וכן לשיחה ותיאוריה.
- ❑ ייתכנו שינויים בסדר העברת התכנים, כלומר אין הכרח שהתכנים יועברו בדיוק בהתאם לטבלה המפורטת מטה. הטבלה מפרטת את מגוון הנושאים ואת סדר הלימוד המתוכנן.
- ❑ שימו לב: ישנם מפגשים החלים בעונה הגשומה. במידה ותהיה תחזית לגשם משמעותי במהלך מפגש, נודיע לפחות 24 שעות מראש על דחיית המפגש למועד חלופי. לכן מומלץ להשאיר גמישות בתכניות לכל ימי שלישי גם שאינם מיועדים לקורס כרגע.
- ❑ סה"כ 68 שעות לימוד. עלות הקורס היא 3,200 ₪.
- ❑ פתיחת הרשמה לקורס בתאריך: 1/8/2024. להרשמה יש להיכנס לקישור [טופס הרשמה](#)
- ❑ לפרטים נוספים ושאלות: נדב – 058-611-5571 | גיל – 050-691-8770

פירוט המפגשים:

נושאים	תאריך	יום	מפגש מס'
יסודות הבוסתנאות המסורתית, תשתיות-קרקע ואיגום קרקע, השבחת קרקע והכנת נקודות שתילה.	08/10/2024	ג'	1
	15/10/2024	ג'	2
	29/10/2024	ג'	3
	05/11/2024	ג'	4
מערכות השורש של העץ, הנבטה וזריעה של עצי פרי וחורש	12/11/2024	ג'	5
	19/11/2024	ג'	6
גידולי ביניים וגידולי שירות בבוסתן, יסודות הבוסתנאות המסורתית, תכנון רגיש למים וניהול נגר עילי	26/11/2024	ג'	7
	14/01/2025	ג'	8
גיזום עצים	28/01/2025	ג'	9
	11/02/2025	ג'	10
ריבוי אל מיני – השרשרות	18/02/2025	ג'	11
	25/02/2025	ג'	12
הרכבות עצים	11/03/2025	ג'	13
	25/03/2025	ג'	14
השקייה ומערכות השקייה, ניהול קרקע, טיפול ועיצוב בנטעים צעירים	08/04/2025	ג'	15
	22/04/2025	ג'	16
סיוור ליקוט פרי בבוסתן מסורתי	קיץ 2025 – תאריך יימסר בהמשך	ייקבע בהמשך	17

פירוט נושאי הלימוד:

טיוב והכשרת הקרקע לשתילה, הקמת תשתיות המטע

- עקרונות בסיס בהקמת יער מאכל וחקלאות הבעל המסורתית.
- מפרט טיוב קרקע ושטח לקראת שתילה בהשראת יער המאכל המסורתי
- הקמת טרסה, בנייה יבשה באבן
- סיוור בשטח, תכנון וביצוע שלבי ההקמה הראשונים
- סקירת תשתיות השטח השונות / סוגי תשתיות ושיקולים בתכנון ובחירת תשתיות
- עבודה בשטח במגוון פעולות: הכשרת נק' שתילה, עישוב, בנייה באבן, גידור, השקיה וכד'.
- זריעת גידולי חורף (חיפוי/טיוב/מאכל)

גיזום

- תיאוריה של הגיזום
- כללי הברזל לגיזום עצים
- עיצוב עצים צעירים – התנסות מעשית בשטח
- גיזום ותחזוקת עצים בוגרים – התנסות מעשית בשטח

הנבטה וזריעה של עצים

- ידע מעשי: סוגי הזרעים השונים, תזמוני הנבטה, חלוקה לקבוצות עצים לפי אופני הנביטה
- התנסות מעשית: מפרי לזרע מוכן לנביטה: חישוב וניקוי הזרע, הכמנה, טיפולים לזירוז נביטה, הכנת ארגזי הנבטה וכו'.
- ידע תיאורטי: הבנת מבנה הזרע, הבנת תהליך הנביטה בזרע ותהליך שבירת התרדמה ועוד
- העתקת נבטים לשטח ולעציצים, זריעה ישירה בשטח.

תר"מ - תכנון רגיש למים

- גישה בסיסית: נגר עילי, מגורם מגביל למשאב יקר-ערך
- התבוננות ותכנון: כלים, דגשים ונקודות מבט
- שיטות מעשיות לטיפול בנגר עילי ולעבודות עפר קלות עד בינוניות.
- התנסות מעשית

ריבוי אל-מיני: השרשת ייחורים/חטרים ונצרים, הרכבת עצים

השרשת ייחורים, נצרים וחטרים, שתילים ושתילה

- תיאורית השרשת הייחורים/חטרים ונצרים
- התנסות מעשית: איסוף חומר ריבוי, הכנת הייחורים להשרשה, הכנת מצע השרשה וכו'.
- השרשה בשטח – שיטות ליצירת תנאי-השרשה, הגנה על הייחורים, השקייה וכו'
- דגשים לשתילה נכונה של שתילים: בחירת השתיל ובחינת איכות השתיל, תזמון שתילה, העתקה נכונה לשטח ועוד.

הרכבות

- תיאורית של ההרכבה וכללי ברזל להרכבה נכונה: סוגי ההרכבות, תזמון הרכבות, מה ניתן להרכיב על מה, בחירת חומר ריבוי ואכסונו וכו'.
- תרגול מעשי: הרכבת "כתר", "ראש" ו"עין".

ניהול קרקע, איזון ביולוגי/מזיקים

ניהול קרקע, איזון ביולוגי

- ניהול קרקע אקולוגי - תיאורית
- גישות שונות וטכניקות שונות בניהול קרקע אקולוגי: סקירת שיטות שונות לבקרת עשביה ושמירה על מחזור חומר אורגני והזנה.

השקיה

- מערכות השקיה מודרניות ומערכות השקיה מסורתיות
- דגשים לתכנון והקמת מע' השקיה
- עקרונות השקיית האקלום והביסוס המסורתית